

Hur rapporterar svenska medier om Israel?

Rapporten är beställd av Europaparlamentariker Lars Adaktusson (KD) och skriven av Annika Borg. Den presenterades i Europahuset i Stockholm 23 januari 2017.

Syfte och frågeställningar

Föreliggande rapport ger inte anspråk på att förmedla en helhetsbeskrivning av rapporteringen om Israel och Palestina i Sverige.¹ Syftet med rapporten är att ge en bild av de senaste årens rapportering om Israel i några av de större svenska medierna.

Materialet utgörs i huvudsak av nyhetsrapportering och reportage, material som ska spegla skeenden och verkligheten så läsare, lyssnare och tittare har möjlighet att bilda sig en uppfattning om hur det förhåller sig.

Jag tittar exempelvis på hur man rapporterar om Gazakrigen, de så kallade "knivattackerna" och på anklagelserna om "utomrättsliga avrättningar samt lyfter fram exempel på hur rapporteringen från Israel kan komma att se ut om journalisten har uttalade politiska synpunkter.

Frågor jag har haft med mig när jag tittat närmare på rapporteringen om Israel är: Vilken vinkel har man valt? Vad, vilka händelser eller vilka fakta, väljs bort i nyhetsvärderingen? Skildras båda sidor i den pågående konflikten mellan Israel och Palestina? Finns det en balans i val av berättelser, bilder och faktaförmedling?

Israel-rapporteringen, och hur medierna förhåller sig till Israel och representanter för landet, är regelbundet föremål för diskussion i Sverige.² Den som följer utländska mediers rapportering och har satt sig in i konfliktens komplexitet, kan ofta uppfatta svensk rapportering som alltför ensidig. Men är den det, generellt sett?

Ett uttömmande svar på den frågan ger inte denna rapport, men jag visar att det finns fog för uppfattningen att rapporteringen om Israel och Palestina är ensidig och förmedlas utifrån en förförståelse om offer och förövare. En förförståelse som utelämnar väsentliga delar av verkligheten.

Rapportering om konflikten

En kollega, med sommarhus nära norska gränsen, gjorde följande reflektion och iakttagelse under det så kallade Gazakriget 2014:

Jag kan lyssna på både svensk och norsk radio. Den svenska tycks alltid börja sina inslag med att det är Israel som attackerar, som börjar, oavsett om det varit så eller inte. Norsk radio verkar oftare skildra den riktiga kronologin, så man får klart för sig om Israels agerande är ett svar på raketattacker från Gaza eller palestinsk terror och aggression.

Förvisso är detta enbart en reflektion och en iakttagelse, men det går att finna rubriker och radioutsändningar som bekräftar den bilden, både under Gazakriget samt tidigare och senare.³ Rubriksättningarna ger vid handen att iakttagelsen har fog för sig. Ibland

¹ Jag skriver ibland Palestina, ibland Västbanken, väl medveten om att man kan göra andra val beträffande vad man kallar Västbanken (områdena A, B och C) samt Gazaremsan.

² I SR:s Studio Ett den 17/2 2015, efter terrorattackerna mot en synagoga i Köpenhamn, ställde journalisten en fråga till Israels ambassadör i Sverige Isaac Bachman om vilket ansvar judarna själva hade för den ökande antisemitismen som drabbar dem. Frågan, som sedan klipptes bort av SR, startade en intensiv debatt om svenska mediers brist på neutralitet, de blinda fläckarna, utgångspunkter och fördomar (se till exempel Negar Josephi "Judefrågan i P1 var inget misstag", Expressen kultur 18/2 2015).

³ Till exempel: "Uppgifter: Nytt flyganfall i Gaza", SR 8/8 2014, "Israel attackerar mål i Gaza", DN 1/7 2014, "Israeliska flyganfall mot Gaza", SvD 3/4 2013, "Israel återupptar flyganfall", klipp TV4 15/7 2014, SvD 3/4 2013, "Nya flyganfall mot Gaza - ingen vapenvila i

tydliggörs den verkliga kronologin redan i ingressen, i andra fall i brödtexten/inslaget och i vissa fall jag tittat på framkommer det endast i förbigående att Israels agerande är föranlett av exempelvis raketbeskjutningar.

Ett tydligt exempel är Ekots rapportering den 15 juli 2014. Rubriken på inslaget lyder: **Israel återupptar attacker mot Hamas**. Vad var det då som hade hänt? Ingressen till inslagets textupplaga ger besked:

Det blev ingen vapenvila mellan Israel och Hamas i dag. Israel gick visserligen med på eldupphör, men Hamas sade nej och fortsatte skjuta mot Israel. Då svarade Israel efter ett tag med flyganfall mot mål i Gazaremsan.

Det som hänt var således att Hamas vägrat gå med på eldupphör och fortsatt att beskjuta Israel. Att Israel gått med på vapenvila ledsagas med ordet "visserligen", som om det vore en bisak eller något man ska ställa sig tvekan till om landet menade allvar med. Det är ett exempel på en rapportering under Gazakriget 2014 som är missvisande intill ren förvanskning.

En sökning på "raketbeskjutningar Israel" på Sveriges Radios hemsida ger 123 träffar på olika inslag mellan 2001 och 2016. Vid en genomgång är det ungefär tio stycken som i rubriken anger att Israel har beskjutits med raketer och ytterligare några inslag som tar upp oro i Israel. Närmare 40 rubriker är variationer på temat att det är Israel som attackerar, det är så kronologin framställs när man tittar igenom de övriga posterna. Det här är exempel på ett vanligt sätt att rapportera:⁴

Israeliska attacker lämnar 14 döda palestinier (19/8 2011)

I israeliska hämndattacker för torsdagens attentat i södra Israel rapporteras nu sammanlagt 14 palestinier i Gaza ha dödats det senaste dygnet.

Efter gårdagens terrorattacker i södra Israel, nära gränsen mot Egypten, då åtta israeler dödades har Israel genomfört en rad hämndattacker mot Gazaområdet.

Sent på fredagskvällen dödades tre palestinier, en av dem en femårig pojke, i en israelisk flygattack mot Gaza City.

Israel beskyller den palestinska rörelsen Folkets motståndskommittéer (PRC) för att ligga bakom torsdagens attentat då åtta israeler dödades. Och många av dem som dödats i de israeliska flygattackerna var medlemmar i rörelsen.

I dag har det också förekommit palestinsk raketbeskjutning från Gaza mot Ashdod i Israel.

Israelisk hämndattack tog 18 liv (9/4 2011)

Den israeliska vedergällningen efter en attack mot en israelisk skolbuss på torsdagen har nu skördat 18 människoliv. Och Israel tänker fortsätta med sina flygräder riktade mot Hamas-mål i Gazaremsan.

sikte", SR 16/11 2012, "Israeliska flyganfall mot Gaza", SVT Nyheter 27/12 2008. Det finns också exempel på när kronologin tydliggörs i rubriken: "Raketer mot Israel och flyganfall mot Gaza", SR 9/12 2011, "Israel svarade med flyganfall mot Gaza", SR 27/10 2005. Mot slutet framkommer att handlingen är ett svar på att en självmordsbombare dödat minst fem personer på en israelisk marknadsplats. Samma händelse rapporteras via TT i SvD den 29/10 2005 med rubriken "Palestinier kräver bombstopp i Gaza."

⁴ Ytterligare exempel "Israelisk hämndattack tog 18 liv" 9/4 2011, efter att en israelisk skolbuss blivit attackerad.

Träfflistan: <http://sverigesradio.se/sida/sok.aspx?q=raketbeskjutning%20israel&programid=83&filter=false>

En israelisk flygattack i Gaza har dödat en av Hamas befälhavare i den södra delen av Gazaremsan och två av hans livvakter. Det uppger palestinska sjukhuskällor för nyhetsbyrån Reuters.

Totalt har 18 palestinier dödats i israeliska vedergällningsattacker sedan i förrgår, då en israelisk skolbuss attackerades och en israelisk tonåring skadades svårt av en raket som avfyrats från Gaza.

Bland de dödade palestinierna finns en 10-årig pojke.

Utbildningsminister Gideon Saar sa i israelisk radio att man inte kommer att tillåta raketbeskjutning från Gaza mot Israel.

En reflektion under genomgången är att Israels agerande och uppgifter från israeliska talespersoner ofta ledsagas med uttryck som förmedlar ett slags vaghet om vad som faktiskt skett, med formuleringar som "enligt israelisk..." eller "Israel anklagar". Bläddrar man igenom alla 123 poster dominerar Israels aggression, protesterna mot Israels agerande och palestiniernas lidande.

En sökning på "döda i Gaza" ger 852 träffar på Sveriges radios hemsida.⁵

Några exempel:

Över 400 döda i Gaza (20/7 2014).

Ingressen:

Fler än 400 människor har nu dödats i den pågående Israeliska markoffensiven. Tidigare i dag var parterna överens om ett humanitärt eldupphör men Israel har nu återupptagit stridigheterna då de menar att Hamas brutit mot vapenvilan.

Vapenvilan mellan Gaza och Israel bruten (1/8 2014).

Ingressen:

Minst 50 personer i södra Gaza uppges ha dödats av israelisk militär under förmiddagen och ett 60-tal hus har bombats. Samtidigt har raketer skjutits från Gaza och en israelisk soldat tros ha tillfångatagits. Vapenvilan är definitivt över.

Brödtext:

Två timmar efter att den överenskomna vapenvilan trädde i kraft i morse ska raketer från Gaza ha landat i södra Israel. I samma veva dödade israeliska marktrupper minst fem palestinier utanför staden Rafah i södra Gaza, på gränsen mot Egypten.

Israeliska attacker efter palestinsk raket (4/1 2008).

Ingressen:

Det senaste dygnet har elva palestinier dödats i Gaza när Israel har bombat en rad mål efter att en palestinsk raket träffade staden Ashkelon vid Medelhavet. Gårdagens raket orsakade inga skador, men nådde längre än någon palestinsk raket gjort tidigare, 17 kilometer.

Många döda i Gaza efter israelisk attack (1/3 2008).

Ingressen:

På lördagen blev Förintelsen en del av ordkriget mellan palestinier och Israeler, efter att

⁵ Träfflistan: <http://sverigesradio.se/sida/sok.aspx?q=döda%20i%20gaza&programid=83&filter=false>

Israels senaste råd före gryningen mot Gaza. Enligt de senaste siffrorna har minst 50 palestinier, bland dem flera barn, dödats i attacken och omkring 100 har skadats. Två israeliska soldater uppges också ha dödats.

Brödtext:

Sedan i onsdags, när en Qassamraket från Gaza dödade en israelisk student, har över 70 palestinier mist livet.

Elva döda vid israelisk attack i Gaza (5/7 2007).

Ingressen:

Israeliska soldater dödade på torsdagen sju palestinier när de med flygunderstöd trängde in i Gazaremsan. Över 25 palestinier skadades.

Brödtexten:

De flesta av dödsoffren uppgavs tillhöra Hamas. En av dem var en lokal militärbefälhavare. Israel lämnade Gazaremsan 2005 men har fortsatt med markräder och flygattacker för att få stopp på palestinska raketattacker mot mål i Israel.

En genomgång av Dagens nyheters rapportering ger fler exempel på denna omvända kronologi i rapporteringen.

Israel attackerar mål i Gaza (1/7 2014).

Ingressen:

Tre israeliska tonåringar har hittats mördade på Västbanken. Israel anklagar Hamas för dådet och har under natten genomfört en rad flyganfall i Gaza.

Bombanfall på Gazaremsan - flera döda (10/7 2014).

Långt ned i texten ges en förklaringen till agerandet:

Samtidigt har hundratals raketer skjutits mot Israel av väpnade grupper på Gazaremsan. Minst en raket sköts ner i närheten av Tel Aviv på torsdagen av Israels raketförsvär "Iron Dome", skriver nyhetsbyråer.

Israel bombade 160 mål i Gaza (9/7 2014).

I brödtexten:

Enligt Israels försvarsmakt avfyra de palestinska grupperna 117 raketer över södra Israel i tisdags, dock utan dödsoffer.

Nya attacker mot Gaza – minst 16 döda (12/7 2014).

Ingressen:

Minst 16 människor har dödats i israeliska flyganfall mot Gaza under natten och UD uppmanar nu alla svenskar att lämna Gazaremsan. De arabiska utrikesministrarna kallas till krismöte för att diskutera konflikten mellan Israel och Hamas i Gaza.

Längre ned i brödtexten:

Samtidigt har islamistiska Hamas fortsatt att skjuta raketer in i Israel, och avfärdat växande internationella krav på ett slut på våldet med att gruppen vill att Israel handlar först.

Det är den som lider flest förluster som är i fokus. En sådan bedömning kan ha fog för sig, men inte i den stora omfattning som sker i svensk medierapportering av Israel-Palestina konflikten.

Den omvända kronologi som tillämpas i rubriksättningen, och i synnerhet om den faktiska kronologin kommer en bit ned i texten eller långt fram i rapporteringen, försvårar för läsaren att få en bild av vad som skett. Det sätter så att säga bilden, oavsett om det faktiska händelseförloppet anges i en ingress eller kommer senare i texten eller inslaget.

Hur Israel skyddar sina civila samt att Hamas använder mänskliga sköldar är aspekter som inte regelmässigt kan utelämnas om bilden ska ge en bild av de faktiska omständigheterna för civilbefolkningen på båda sidor. Den Amnestyrapport som kom 2015 och som uppmärksammade Hamas' krigsbrott som tortyr och avrättningar, har inte uppmärksammats nämnvärt i svenska medier. När Sveriges radio nämner Amnestyrapporten (***Israel avfärdar kritisk FN-rapport 22/6 2015***) är det i en rapportering om att Israel avfärdar en annan rapport, från FN. Rapporteringen avslutas med en beskrivning av Gazakriget:

Förra årets krig krävde många civila offer. Omkring 2200 palestinier dödades under kriget, de flesta av dem var civila, enligt uppgifter från både FN och palestinska myndigheter. 73 dödades på den israeliska sidan, de flesta av dem soldater. Israel inledde sin offensiv mot Gaza den 8 juli i fjol som svar på raketbeskjutningar från Hamas och andra väpnade grupper i Gaza.

Frågan om vatten, ett exempel

Den 6 januari 2017 publicerade Svenska Dagbladet ett reportage om vattensituationen i Auje i Jordandalen på Västbanken. I reportaget kommer boende palestinier och beduiner till tals och utgör även bildmaterialet. Här förekommer en rad uppgifter och anklagelser mot staten Israel, som kan sammanfattas med att Israel stjälar palestinernas vatten.

I artikeln nämns Osloavtalet, ett avtal som ingicks 1993 och som ännu inte fått någon efterföljare och därför fortfarande gäller. I vattenkommittén, som tillsattes i samband med att avtalet ingicks, deltar inte längre palestinerna i protest mot Israel. Kommittén har inte mötts på fem år. Men att Israel följer avtalet, det avtal som finns, och tar ansvar för vattenförsörjningen i hela regionen framgår inte av artikeln. Inte heller ges i faktarutan någon information till läsaren om vad avtalet innehåller. Det enda som förklaras kring denna gemensamma överenskommelse är:

Enligt Osloöverenskommelsen från 1995 tillfaller 71 procent av reservoarerna Israel, medan Palestina får nöja sig med 17 procent.

Genom i huvudsak anekdotisk bevisföring förmedlas de boendes bild av situationen och uppfattningar, utan kritiska frågor. En, en, mening i reportaget antyder att det finns andra bilder:

Från israeliskt håll brukar man peka på att det på Västbanken finns utnyttjat grundvatten och att många av vattensystemen består av gamla, läckande rör som gör att alltför mycket vatten går till spillo.

Det här är fakta som givetvis går att kontrollera. Vad säger de israeliska forskare och myndigheter som utvecklar teknologin och tar ansvar för vattenförsörjningen? De som påpekar att palestinier inte utnyttjat sina möjligheter att borra efter vatten enligt den ingångna överenskommelsen? Hur påverkar de illegalt borrade brunnarna grundvattnet?

I faktarutan finns ingenting om detta, däremot anges att Gaza lider svår vattenbrist. Det är sant, men att regimen i Gaza inte velat ta emot hjälp av världssamfundet och helt skulle klara sin vattenförsörjning genom den högteknologiska metod som avsaltar vatten och kan avhjälpa bristen på vatten i hela regionen, borde vara relevanta uppgifter att undersöka och återge i sammanhanget.

Det finns flera intressanta aspekter av det här reportaget. För mig personligen blir det särskilt tankeväckande, eftersom jag var med på samma journalistresa, arrangerad av Svenska kyrkan och Diakonia, och närvarade själv vid studiebesöket i Auje.

Besöket väckte många frågor och följdfrågor hos mig. När alla resonemang börjar och slutar med att allt är en parts fel, som framställs som omänsklig, irrationell och ondskefull, behöver faktakontrollen och neutraliteten vara på topp.

Nu var ett flertal av besöken under journalistresan upplagda på sådant sätt att jag inte upplevde det som helt bekvämt att ställa kritiska faktafrågor. Inför människors personliga berättelser och erfarenheter behöver man givetvis känna respekt, men som journalist räcker inte den anekdotiska bevisföringen när man rapporterar om en av världens mest infekterade konflikter.

På vägen från Auje ställde jag en rad frågor till den expertguide från Diakonia som följde med oss. Det rörde sig om sådant jag läst skrivet av experter i hydrologi och i annat material. Expertguiden sa sig inte känna till det jag återgav eller frågade om.

Nu kan det material jag baserade mina frågor på avfärdas med eller misstänkliggöras för att uppgifterna kommer "från israeliskt håll" (som vi såg ovan i reportaget). Men någonstans finns givetvis fakta som går att kontrollera och kan fogas samman till en mer heltäckande bild. Det är journalistikens uppgift att finna fakta och kontrollera det man får veta.

När fakta utelämnas framstår den ena parten, Israel, som ondskefull: Israel är ett land med ett folk som stjälar vattnet från fattiga människor och tvingar dem till ett liv i törst. Under besöket blev Israel utpekad som ensamt ansvarig för att Döda havets vattennivå sjunker, något som enligt fakta har flera olika orsaker.

Det förvånade mig att guiden inte kände till och inte hade svar på det jag frågade om. Vad var då syftet med besöket, om vi inte skulle genomlys vattensituationen från olika håll och synvinklar samt förhålla oss till fakta och syna motstridiga bilder?

Alan Johnson, brittisk professor i demokrati, har beskrivit hur bilden av Israel i medierna ofta blir en karikatyr. Offer och förövare utmålas förenklat och svart-vitt. Den

polariserade, politiska, bilden gör att Israels agerande framstår som obegripligt och illasinnat.⁶ Reportaget kan sägas var ett exempel på en sådan framställning.

Alan Johnson menar också att den ensidiga bilden av Israel, i rapportering och politisk retorik, bidrar till att polarisera och elda på en redan hårt konfliktfylld situation. Ur det perspektivet blir journalistikens neutralitet ännu viktigare att slå vakt om.

Den här rapporten gör, som jag nämnde inledningsvis, inte anspråk på att ge en helhetsbild, men ger däremot genom olika exempel en bild av inslag i de senaste årens rapportering om Israel. Det handlar, som ovan, om vinkeln man valt eller om sådant man väljer bort i nyhetsvärdering.

Den som följer internationella mediers rapportering Israel-Palestina konflikten och satt sig in i frågorna kan inte undgå att reagera på svenska medier. En jämförelse mellan Sverige och några andra länder, till exempel våra grannländer, skulle kunna vara avstamp för en ytterligare rapport.

Terror

På New York Times förstasida den 9 januari 2017 fanns en bild av israeliska värnpliktiga, soldater, släktingar och vänner som lägger ned blommor för att minnas de fyra unga personer som föll offer för en terrorattack med lastbil i Jerusalem den 7 januari.

En googling på "Israel sörjer" ger träffar på artiklar i svenska medier om att Israel sörjer sin tidigare president och premiärminister Shimon Peres.

En träff kommer upp på Aftonbladet.⁷ Artikeln är från 2001, under den andra intifadan, och handlar om ett självmordsattentat i en kö till ett disco i Tel Aviv, där ungdomar väntade på att få komma. Ingressen talar om för läsaren att det krävts ytterligare ett dödsoffer, en 14-årig flicka. Artikeln är illustrerad med en bild på självmordsbombarens pappa, som i sin tur håller upp en bild av sin son och säger att han är stolt över honom.

Jag hittar en bild från de senaste åren som visar sörjande som mist sina nära och kära i terrordåd som har koppling till judar och/eller Israel. Det är en bild från Paris efter terrorattackerna mot en kosherbutik. Den ligger på Sveriges Radios hemsida, programmet Klarspråk.⁸

Det är enbart en reflektion, men när jag såg bilden på New York Times förstasida kunde jag inte påminna mig om när jag i svenska medier sett förstasidor med bilder på israeler som sörjer offer för terror, trots att landet i så hög grad är drabbat av terrordåd. Jag återkommer längre fram till frågan om ifall israeler alls drabbas av terror, enligt svenska medier.

Vid en sökning på "Israel drabbat av terror" finner jag en artikel/notis i SvD (18/1 2016), via TT, som har rubriken **EU fördömer terror i Israel**. Ingressen lyder:

⁶ "Anti-budskapen skapar polarisering och extremism", intervju med Alan Johnson i Svenska Dagbladet 5 maj 2016.

⁷ "Israel sörjer sina döda och våldet fortsätter. Självmordsbombarens pappa: Jag är stolt över min son", Aftonbladet 3 juni 2001.

⁸ "Många judar i Frankrike känner sig hotade." SR 14/1 2015.

EU fördömer terror och våld i Israel och Palestina, men poängterar samtidigt att inga avtal med Israel kan gälla för områden som ockuperats efter 1967.

Texten avslutas så här:

Att hitta rätt ord tog dock betydligt längre tid än väntat, framför allt på grund av tvisten kring produkter från israeliska bosättningar. EU slog i höstas fast att varor från ockuperade områden inte kan märkas som "producerade i Israel", vilket väckte israelisk ilska, men också en hel del gny från exempelvis Ungern och Tjeckien.

Nu är det här en rapportering om EU, även om den avslutas med en för nyhetsrapportering något oortodox ord som "gny", men den visar en generell tendens: Terrorn mot israeler kopplas samman med 1967-års krig och andra händelser, vilket ger en underton av att israeler aldrig riktigt kan anses vara oskyldiga offer.

Söker man på "israeler offer" är det en nyhet från 2012 som kommer upp, där israeliska turister i Bulgarien föll offer för ett attentat mot en buss.⁹

Man kan inte dra för långtgående slutsatser av dessa sökningar, men de ger en inblick i vilka ord som *inte* präglar rapporteringen om Israel och israeler, ord som "sörjer", "terror" och "offer".

Ord är viktiga och två ord som upprepas och återkommer i rapporteringen om Israel är "ockupation" och "bosättningar". "Blockad" är även det en term som återkommer. Eftersom de tre orden "ockupation", "bosättningar" och "blockad" används i politisk aktivistisk retorik om konflikten, finns det skäl att i neutralitetens namn vara särskilt tydlig med bakgrund, fakta och att återge olika sidors synsätt, utan att värdera vem som har rätt eller fel.

Det är dock sällan dessa tre begrepps innebörd reds ut för den svenska läsaren, lyssnaren eller tittaren. En faktaruta eller andra redogörelser för hur historien sett ut från 1948 (och innan) eller vilka som startade kriget 1967 lyser med sin frånvaro i det jag tittat på. Inte heller redogörs för de avtal som ingåtts och dem som aldrig blev av - och varför. Det komplicerade förhållandena vad gäller mark och ägande i regionen, eller hur mycket varor som kommer in i Gaza, tycks regelmässigt utebli. Ändå kan detta inte betraktas som för rapporteringen irrelevanta fakta för att förstå situationen och skeendena. Det förhåller sig i själva verket tvärtom: Det är relevanta fakta.

Svenska Dagbladets rapportering

Svenska Dagbladets rapportering om Israel och Palestina har de senaste åren haft ett tydligt fokus. Deras utsända, journalisten Catrin Ormestad, har gjort runt 30 större reportage från regionen samt en del andra texter med rubriken "analys", som är värda att titta närmare på.¹⁰

⁹ Nyheter24 18/7 2012.

¹⁰ Catrin Ormestad är knuten till och har samarbetat med Palestinagrupperna.

Ormestads reportage präglas av att hon lyfter fram personer, i huvudsak män, från Västbanken och Gaza och sätter bilden av ett Israel där "extremhögern", "högern" och "den judiska extremismen" är på frammarsch och landet är och är på väg att bli en "apartheidstat i vardande".¹¹ Rapportering som rör Israel, som exempelvis inför valet, har en kritisk och problematiserande vinkel. De många reportagen från Gaza och/eller som handlar om palestinier har uteslutande en svartvit dramaturgi där palestinier är offer, inte för sina egna regimer eller händelser i deras egen kontext eller i arabvärlden, utan uteslutande för Israel. Berättelser och uppgifter har inte någon kritisk vinkel. För att synliggöra detta listar jag här ett antal reportage fram till januari 2017 som finns tillgängliga på nätet. Några av dem kommenterar jag.

Mordet på Muhammed satte Gaza i brand (11/7 2014).

Långt reportage där de tre israeliska tonårspojkar som mördades tilldelas ett stycke i texten. Det är pojken Muhammed som är i fokus och mordet på honom, de israeliska förövarna har lagförts och det framgår av en faktaruta. Citatet tydliggör val av perspektiv och utgångspunkter:

Jag vill säga att min hand är utsträckt i fred. Jag tror inte på våld. Jag vill att varje arab och muslim i världen ska leva i fred med er. Jag hoppas ni tar den chans som vi erbjuder er." President Abbas talar till det israeliska folket på en förinspelad video som får inleda den stora fredskonferens, arrangerad av tidningen Haaretz, som hålls i Tel Aviv på tisdagen. Abbas, och alla de andra palestinska gästerna från Västbanken, har lämnat återbud. Det är samma dag som Israel inleder sin operation i Gaza. Men Haaretz chefredaktör Aluf Benn vill inte hålla med om att de haft otur med tajmningen.

– Vi behöver inte rätta oss efter agendan, vi kan själva skapa den.

Och egentligen, om inte nu – när då?(Ormestads fråga avslutar reportaget.)

Stödja Gaza ses som stötande (6/8 2014).

Om de hårda tongångarna i Israel och nationalism på frammarsch.

Skolstart i skuggan av Gazakriget (3/9 2014).

Reportage om en israelisk familj.

Gazaborna söker ny framtidstro (1/9 2014).

Långt reportage där människor i Gaza kommer till tals:

Även sekulära gazabor som annars är kritiska till Hamas talar med beundran om raketerna som nådde ända till Tel Aviv.

– Vi vann kanske inte kriget, men vi fick tillbaka vår stolthet, säger Raji Sourani.

I flyktinglägret al Shati, där Hamasledaren Ismail Haniya är född, böjer några hundra män huvudena i bön, under en presenning som spänts upp som solskydd. Moskén har bombats, och den avbrutna minareten vilar som en bro över gatan.

– Jag ber till Gud att Han ska förstöra israelernas hus som de förstörde våra, säger imamen i sitt tal. Var hela tiden beredd med vapnet i handen! Vi vet ingenting om framtiden, om vi ska fortsätta slåss eller förhandla...

¹¹ Se till exempel "Kontroversiell fråga hotar fälla israeliska regeringen", 1/12 2014 samt reportaget 30/8 2015. Länklista till alla träffar: <http://www.svd.se/av/catrin-ormestad>

Reportaget avslutas:

På Lamas fråga om varför de sköt på henne svarade hennes pappa att det är vad israelerna gör, de dödar barn. Det var den enda förklaringen han kunde ge. Enligt FN dödades 495 barn i Gaza under kriget.

– Kan alla de barnen ha varit ett misstag, undrar Mahmoud Abu Hasira.

Israel beslagtar familjens mark (4/9 2014).

Ur texten:

Utsikten över de omgivande bergen är slående och fikonsträden och vinrankorna i Deir Moussa dignar av mogen frukt, men Ahmed Safi har svårt att tänka på något annat än framtiden. Särskilt oroar han sig för barnen. Det är därför han och hustrun Badriya bara har skaffat ett, dottern Lama, 3. Vad för slags land hon kommer att leva i kan Ahmed Safi inte säga, men han har svårt att tro att det blir ett självständigt Palestina. Netanyahus ord om att Israel vill ha fred är bara tomt prat, tror han.

– Om de ville ge oss ett land, varför tar de bara mer och mer ifrån oss?

Barnen blev Gazakrigets offer (8/9 2014).

Ur texten:

Haaretz, den enda av Israels dagstidningar som kritiserat offensiven i Gaza, har varnat för den "Mccarthyism som under de senaste veckorna spridit sig över Israel". Tidningens kritik mot kriget fick finansminister Yair Lapid att uppmana folk att säga upp sina prenumerationer. En av Israels högst uppsatta politiker, koalitionsledaren Yariv Levin, sade att Haaretz mest stridbare journalist, Gideon Levy, borde ställas inför rätta för förräderi.

Bilder: Gaza då och nu (13/9 2015).

Bildreportage där flickan från reportaget 1/9 2014 följs upp.

"Det finns ingen framtid för Gaza – inte för någon" (13/9 2015).

Reportage om Gaza ett år efter kriget. I artikeln nämns blockaden, men det beskrivs inte vad den innebär. Förvisso nämns att Hamas använder cement som kommer in till att bygga tunnlar, men i förbigående. Perspektivet är de nära porträtten om vardagslivet, ett liv israelerna förstört. Av en intervjuad hjälparbetare skylls radikaliseringsen på blockaden och därmed på Israel:

– De lockas av de extrema grupperna. Om folk i Gaza kunde leva ett normalt liv så tror jag säkerheten för Israel skulle förbättras.

Israelisk journalist: Fått dödsstraff utan rättegång (17/1 2016).

Långt reportage om terrormistänkta palestinier, som bedyrar sin oskuld, och anhöriga. Ur texten:

Om detaljerna kring Ali Abu Mariam och Said Abu Al-Wafas död är oklara, så är allting mycket enkelt för Gideon Levy, en israelisk journalist som undersökt fallet. – Ingen av dem hade behövt dö. Punkt. Även om det fanns en kniv på platsen så är det ytterst osannolikt att den utgjorde någon livsfara för soldaterna. Levy är en av få israeler som skarpt

kritiserat vad han beskriver som regelrätta avrättningar av palestinier. Han säger att palestinska liv aldrig har varit så billiga som nu. – Vi brukade diskutera om palestinska terrorister skulle få dödsstraff. Men nu har vi fått något som är värre och det är dödsstraff utan rättegång.

Några reflektioner: President Abbas framställs, 11/7 2014, som fredsmäklaren. När Ormestad den 17/1 2016 gör ett långt reportage om terrorismisstänkta palestinier och i reportagetets form ger sig in i debatten om "utomrättsliga avrättningar" och brott begångna av Israel, fanns Amnestys rapport om Hamas' brott mot mänskligheten under Gazakriget publicerad.

I den framgår att Hamas använde mänskliga sköldar och var de förvarade vapen. Rapporten kom våren 2015, men Ormestad finner det inte angeläget att lyfta fram den i något av sina reportage där hon berör frågor kring brott begångna under Gazakriget.

Han är det israeliska samhällets samvete (24/1 2016.)

Catrin Ormestad intervjuar här sin egen sambo journalisten Gideon Lévy som fått Palmepriset. I inget av de tidigare reportagen där hon intervjuat Lévy, hänvisat till honom eller tidningen Haaretz som han är medarbetare i, har deras relation framgått.

"Det blinda stödet för Israel måste upphöra" 24/1 2016.

Ormestad intervjuar den palestinske prästen Mitri Raheb, som delar Palmepriset med Gideon Lévy. Dokumentet som berörs nedan är omdiskuterat. En kritik som riktats mot Kairos-dokumentet är att de beskriver palestinsk terrorism som "motstånd". Ur SvD:s text:

Icke våld var också ett av ledmotiven i det upprop som Raheb skrev tillsammans med några andra palestinska kyrkoledare 2009. Det så kallade Kairosdokumentet är en vädjan till de kristna runt om i världen att ställa sig bakom palestinerna i kampen mot den ockupation som beskrivs som en "synd mot Gud".

Av de samlade reportage som finns att tillgå på Svenska Dagbladets hemsida har samtliga utom ett, "Skolstart i Gazakrigets skugga" 3/9 som skildrar en israelisk familj, en kritisk udd riktad mot Israeli valet av personer att intervjuas, faktaförmedling och vinklar.

Bilden tonar fram av Ormestad som en opinionsbildande röst. I hennes journalistik ges en politisk och ensidig bild av vad som sker i regionen. Även i reportage som handlar om Israel förekommer det att bylinebilden visar Ormestad med Gazas ruiner i bakgrunden.

En fråga som uppkommer när jag går igenom det hårt ensidiga reportagen, är om det är brist på pressfrihet i Palestina som påverkar utfallet. Skulle Ormestad förlora sina kontakter om hon ställer kritiska frågor eller lyfter fram sådant som nyanserar bilden och även lyfter fram för palestinernas sak besvärande fakta? Eller kanske skulle hennes partner Gideon Lévy's arbete bland palestinier försvåras? Om det inte är möjligt för Ormestad att ställa kritiska frågor eller visa på de palestinska regimernas förtryck av den egna befolkningen, borde det i redovisas för läsarna.

I ett mejl till Svenska Dagbladets ansvarige efter artikeln den 13/9 2015 ifrågasatte jag tidningens ensidiga fokus vad gäller konflikten. Jag fick till svar att Ormestad tagit upp

de aspekterna, som exempelvis Amnestyrapporten om Hamas' brott. Jag har inte funnit de artiklarna.

Mina frågeställningar i mejlet, där jag efterlyste mer helhetsbilder av skeenden, bemöttes av tidningen med att en sådan efterfrågan var uttryck för en svart-vit bild. Det var ett intressant svar, som avslöjar något om det svenska medieklimatet: Den som vill att båda sidor ska belysas går den ena sidans ärenden. I mejlet stod även att tidningen inte gör skillnad på israelers och palestiniernas lidande. Det påståendet har inte fog för sig att döma av den rapportering jag gått igenom ovan.

Orkestads journalistik är ett exempel på det Alan Johnson beskrev: Israel blir en karikatyr, en karikatyr föreställande något ondskefullt. När starkt polariserade bilder förmedlas eldar de i själva verket på konflikten.

Reportagen ger en bild av den svenska rapporteringen om Israel och Palestina. Det visar på en mediediskurs att en av Sveriges största dagstidningar i årtal valt att publicera en ensidigt vinklad journalistik.

"Knivattacker"

Den 9/10 2015, när en våg av terrorattacker under en längre tid drabbat Israel, gör Sveriges Radios Cecilia Uddén ett reportage som i texten på hemsidan får rubriken ***Våldsamheter och knivattacker i Israel.***

Den 3/10 höggs två judiska män ned i Gamla stan i Jerusalem och hustrun till en av de mördade berättade att palestinierna som stod runt omkring hade skrattat.

Reportaget inleds med formuleringar om palestiniernas besvikelse över att det är först nu omvärlden börjar reagera på det som sker: när israeler dödas i brutala attacker. Palestinska dödsoffer får inte lika stor uppmärksamhet, menar de:

Men trots att det är 20 palestinier och 4 israeler har dödats de senaste tio dagarna, så är det knivdåden mot israeler som fått störst uppmärksamhet. 400 palestinier har gripits och 1000 skadats.

– Palestiner attackerar, en palestinsk familj bränns till döden under sommaren, men då kom inte världspressen hit, det är först nu när fyra israeler dödas som alla talar om en tredje intifada, säger Nidal Rafa. När staten Israel dödar kallas det självförsvar, men om vi som är ockuperade dödar kallas det mord.

Och den starkt Israelikritiska journalisten Amira Hass, skriver i Haaretz att vi märker att det är krig först när judar dödas och vår förklaring är att de mördas bara för att de är judar, inte att vi är dessa unga palestiniers ockupanter och torterare, det är vi som stjälar deras vatten och mark, som river deras hem och sätter dem i fängelse, skriver Amira Hass, som också anmärker på journalisters ordval. Judar mördas, medan palestinier dödas, som om israelerna vore oskyldiga till brottet ockupation, medan palestinier söker döden när de slåss mot ockupationen.

Men hur man än ser på palestinierna, så går det inte att ta miste på det stöd föräldrarna till den 19-åriga knivmördaren Muhannad Halabi får bland palestinier på västbanken. Utanför deras hem står ett stort begravningsstält där slakten tar emot kondoleanser.

Muhannad sköts till döds efter knivdådet och nu betraktas han som martyr. Muhannads mamma gråter, men säger att hon är stolt över sin son.

– Ni tror att vi palestinier bara vill skicka våra barn i döden, ni fattar inte hur ont det gör att mista en son, men det här var den väg han valde när han bestämde sig för att det vore ovärdigt att inte reagera mot ockupationens förnedring. Du kommer att kalla honom terrorist i ditt reportage, eller hur? frågar mamman.

I reportaget kallas inte mannen terrorist och knivattacken mot de två judiska männen blir perifert. Ordet terror nämns inte, istället är vinkeln att det är gärningsmannen och palestinerna som är de egentliga offren.

Att dödsfall bland palestinier och palestiniernas lidande inte får uppmärksamhet stämmer inte, åtminstone inte när det gäller svensk media. Konflikten speglas istället ofta genom en sifferexercis kring dödsfall. I det finns en obehaglig underton: Skulle det på vara mer "jämligt" om fler israeler dog?

Rapportering om palestinsk aggression mot israeler som terrorism är ovanligt i svensk media. Om lastbilar kör in i folkmassor i Europa eller om judar attackeras, som i Paris och Köpenhamn, kallas det terror. Men när det gäller attacker i Israel kopplas det i rapporteringen ofta – implicit eller explicit - till "ockupationen" och görs på så sätt till ett eget universum: Terrorn förses med en förklaring som nästan, i undertexten, gör den legitim . Så sker också i reportaget ovan, ur texten:

Enligt palestinerna och enligt internationell rätt, är israelerna bosättare, eftersom östra Jerusalem formellt är en del av den ockuperade västbanken.

Den 10/10 2015 rubricerar Dagens nyheter: **Palestinier skjuten av polis**. Texten i sin helhet:

Två palestinier utförde knivdåd vid två separata attacker i Jerusalem på lördagen. Israelisk polis sköt de två gärningsmännen till döds, enligt israeliska myndigheter. Vid ett av angreppen knivhögs två poliser nära Damaskusporten i Jerusalem. Tidigare på dagen hade en tonåring knivhuggit två personer i närheten av porten.

Jerusalem har varit skådeplats för flera knivattacker den senaste veckan – våldsdåd som spridits sig till andra delar av Israel, samtidigt som våldsamma protester har utbrutit i Västbanken och Gaza. Under fredagen dödades sju palestinier i samband med protester och sammandrabbningar med israelisk polis.

145 skadades efter att israelisk militär utsatts för stenkastning vid gränsen, uppgav sjukhushäller för AFP.

Oroligheter bröt också ut vid en begravning av en palestinsk man som skottskadades och senare avled av sina skador i Shuafats flyktingläger i östra Jerusalem.

Ismail Haniya, ledare för Hamas i Gaza, har uppmanat till nya kravaller och säger att den senaste tidens våldsdåd innebär att en ny intifada inletts.

Under natten mot lördagen avfyrades en raket från Gazaremsan mot Israel. Raketen tros ha landat i Eskholområdet i södra Israel, men inga människor skadades, enligt den israeliska militären.

Tendensen är densamma: knivattackerna beskrivs inte som palestinsk terrorism och blir på något sätt perifera i rapporteringen. Rubriken är ytterligare ett exempel på den

omvända kronologin i skildringen av ett skeende.

Den 31/3 2016 gjorde SR:s Cecilia Uddén ett reportage som i textversionen har rubriken **Israel-Palestina. Ett halvår av knivterror**. Ordet "knivterror" förekommer, men vad förmedlar reportaget? Reportaget handlar om en israelisk pojke som blev utsatt för en knivterror och den palestinske pojke som attackerade honom. Stort utrymme i reportaget får kritiken mot hur Israel hanterat förhören med förövaren, som av Uddén benämns "barnet Ahmed". Det är Ahmed, förövaren, som beskrivs som "livrädd" och "skräckslagen".

Reportaget saknar uppgifter om hur de palestinska regimerna systematiskt uppmuntrar barn och unga till terrorhandlingar. Inte heller finns uppgifter om hur de uppmanar sin befolkning att utföra attacker mot polis och militär. Därmed utelämnas verklighetens villkor för lyssnaren och läsaren. I textversionen avslutas reportaget så här:

Både palestinska tonårsförövare och deras föräldrar, har vittnat om hur de tittat på videoklippen på Ahmed Manasrah innan de själva gått till attack med kniv. Ahmed Manasras mamma, Maysoon, vägrade först att tro att hennes lille son, som brukade vilja bli omstoppad med sin smurf-filt när han gick och la sig, alls var inblandad något knivdåd. Och när hon fick se videoklippen, som skulle bevisa att pojken var vid liv, sa hon: Israel har dödat honom en miljon gånger, även om han lever.

Till en början var svenska medier osäkra på benämningen av den våg av knivterror som drabbade Israel från 2015 och framåt. Vilket ord skulle användas, "knivattacker", "huggattacker"? DN valde under hösten 2015 "huggattacker", men har även använt ordet "knivterror".¹² Bara under tiden 1 oktober till 2 november 2015 utsattes civila israeler för 57 kniv- och huggattacker, fem skjutningar och sex ramningar med bilar.

I Aftonbladet 3/10 2015 finner jag en rak rapportering om ett attentat i Jerusalem samma dag. Artikeln baseras på nyhetsbyråerna Al Jazheera och AFP: **Knivterror i centrala Jerusalem**. Ingressen:

Två israeliska medborgare är döda och två skadade efter en knivattack i Jerusalem. Enligt Al Jazeera utfördes dådet av en palestinsk man – som även ska ha skjutit mot turister. Terrorgruppen Islamiska jihad har tagit på sig dådet, skriver nyhetsbyrå AFP.

Utomrättsliga avrättningar

Kronologi är något viktigt ur flera aspekter.

I ett reportage i Sveriges Radio den 15 oktober 2015 uppger korrespondenten Cecilia Uddén att Israel har gjort sig skyldig till "utomrättsliga avrättningar". Termen är juridisk och hänför till proportionalitetsprincipen i krig och konflikter. Här tillämpades den på knivattacker och annan terror mot civila.

Efter kritiken mot Uddéns påstående och anklagelser mot Sveriges Radio för osaklighet och partiskhet fick de samma dag förtydliga på sin hemsida:

¹² 8/10 2015, 17/10 2015, 3/12 2015, 9/1 2017.

I ett samtal i P1-morgon och inslag i Ekot i morse om knivskärningarna och våldsspiralen i Israel- Palestinakonflikten användes begreppet "utomrättsliga avrättningar" för att beskriva hur israelisk polis skjutit ihjäl misstänkta palestinska gärningsmän. Vi vill göra en rättelse: det kunde av inslagen felaktigt framstå som att det är fastslaget att det rörde sig om utomrättsliga avrättningar. Så är inte fallet. Däremot har debattörer, bland annat i den israeliska fredsrörelsen, hävdat att det rör sig om utomrättsliga avrättningar.

Men då var bollen redan i rullning. Den når så småningom ända upp i regeringen, där utrikesminister Margot Wallström ställer till en diplomatisk kris med Israel och kallas till utfrågning i konstitutionsutskottet (KU).

I en interpellationsdebatt i riksdagen den 5/12 sa utrikesminister Margot Wallström:

Israel har alltid rätt att försvara sig, att försäkra sig om sin säkerhet. Och på samma sätt får inte responsen vara sån, och det ser ju jag i andra situationer, när responsen blir sådan att responsen blir utomrättsliga avrättningar eller där det blir oproportionerligt, så att de dödade på den sidan överstiger det ursprungliga dödsantalet flera gånger om.

Den 9 januari skriver Palestinagrupperna på sin sajt och försvarar utrikesministern och deklarerar att Israel "avlivar misstänkta misssådare".¹³

Den 12 januari uppger utrikesministern, och SVT rapporterar, att hon kräver en grundlig och trovärdig undersökning av om utomrättsligt dödande använts av Israel i samband med de senaste månadernas våldsdåd, knivattacker och sammandrabbningar mellan israeler och palestinier.¹⁴

Den 15 januari 2016 rapporterar SVT:s Aktuellt om saken.¹⁵ I inslaget refereras till ett uttalande av dåvarande utrikesminister Carl Bildt från 2006.¹⁶ I detta uttalande nämner Bildt uttrycket "utomrättsliga avrättningar". Citatet visas i bild och uppgiften att det är från 2006 finns med.

Men reportern, och sedermera nyhetsankaret, underlåter att förmedla till tittarna är att Bildts ord inte syftar på den situation, med en våg av attentat mot israeler, som rådde då, i januari 2016. Bildt uttalade sig om israelisk artilleribeskjutning som svar på raketbeskjutning mot Israel från Gaza samt om raketbeskjutningen mot Israel, något helt annat än den aktuella situation med knivterror och våld som inslaget handlade om. I sitt uttalande, som handlar om en konkret pågående konfliktsituation, fördömer Bildt såväl regimen i Gazas agerande som Israels. Inslaget i SVT blev vilseledande och begreppen och de olika kontexterna klargjordes aldrig.

Margot Wallström frågades ut i KU den 7 april 2016.

¹³ Länk <http://www.palestinagrupperna.se/content/israels-utomrättsliga-avrättningar>

¹⁴ "Wallström vill utreda 'utomrättsligt dödande'" SVT 12/1 2016

¹⁵ Ca 22 minuter in i sändningen.

¹⁶ "Bildt rasar mot Israel" Expressen 8/11 2006.

Det inträffade visar hur rapportering som förmedlar en politisk och/eller aktivistisk förståelse av konflikten får ringar på vattnet. Den sätter bilden, blir en sanning och kan till och orsaka en diplomatisk kris. Bollen sätts i rullning av Sveriges Radio, i en rapportering vars sårmarke, och uppdrag enligt sändningstillståndet, ska vara opartiskhet och saklighet.

Frågan om utomrättsliga avrättningar har inte kommit upp i relation till polis eller säkerhetsstyrkors respons på terror i exempelvis Europa, där ett flertal dödsjutningar av terrorister skett. Terrorister har, som i Paris, sprungit mot kulorna och på så sätt begått självmord. Det sker även i Israel.

Tre reflektioner som väckts efter att ha gjort nedslag i svensk medierapportering om Israel:

1. Det är Israels fel

Vad som än händer tycks förklaringsmodellerna ha en slagsida som kan formuleras: Det är alltid Israels fel, eller det är alltid i huvudsak Israels fel. När man undersöker kronologin framkommer denna slagsida tydligt. Likaså när exempelvis terrordåd, vattensituationer eller någon enda aspekt av palestinskt liv skildras. Även den ökande radikaliserings i Gaza knyts exempelvis till Israels, inte Egyptens, blockad. Det är som om Israel och Palestina befann sig i ett vakuum och inte påverkades av turbulensen i länderna runt omkring och utvecklingen där. Palestinskt våld, brister i det palestinska samhället, terror, lidande förklaras med ord som "ockupation", som om det inte fanns regimer, ansvar eller någon kontext på den palestinska sidan.

2. När israeler attackerats är båda sidor offer.

När israeler försvarar sig finns det bara en egentlig förövare, Israel, och ett offer, palestinier. Ett exempel är reportaget av Cecilia Uddén (31/3 2016), där hon i reportaget skapar samhörighet mellan den 13-åring som har utövat en terrorhandling och det 13-åriga israeliska offret. Samhörigheten skapas genom att de båda pojkarnas unga ålder överensstämmer och genom att parallellisera deras lidande. Men det är förövaren Ahmed som beskrivs som livrädd och skräckslagen inför den israeliska polisen. Det är även han som får mest utrymme i texten. Israelernas förhör och metoder framställs som ett slags övergrepp. Båda pojkarna görs till offer. Den palestinske pojken blir i reportaget det egentliga offret genom ordvalen om och inlevelsen i honom (skräckslagen) Uddén väljer att förmedla och genom att han får mest utrymme. I de många reportagen om palestiniers lidande jag läst, har jag inte funnit att israeler som försvarat sig, försökt döda eller dödat någon lyfts fram på motsvarande sätt, eller alls.

3. Mer faktabaserad journalistik.

Svensk rapportering om Israel och Palestina behöver mer faktabaserad journalistik och mindre av känslösamt upplagda reportage med personliga berättelser. Faktarutor om Osloavtalet, andra försök till avtal, om den historiska situationen från 1948 och framåt, om vad blockaden inneburit och inte inneburit borde, vad område A, B och C är och hur de styrs, behöver i högre utsträckning ledsaga rapporteringen. I de reportage jag sett närmare på är det påfallande hur palestinier träder fram som individer, som ett du att

anknyta till som lyssnare och läsare. Israeler skildras mer som ett kollektiv, som "militären", "polisen", "israelerna", "Israel". Skildringar av vanliga israeler som lever vanliga liv är något ovanligt. Bilden blir ofta polariserad: antingen tillhör de som nämns eller intervjuas fredsrörelsen eller "högern", "de extrema".

Det rapporteras proportionellt sett mycket om Israel och Palestina och då oftast med fokus på konflikten. Det är den dramaturgi journalistiken ofta har förvisso, men det är ändå påfallande att det inte är enkelt att hitta inslag och reportage som skildrar exempelvis israeliskt vardagsliv, innovationer eller inrikespolitik.

Ett reportage om vattnet skulle exempelvis kunna ha varit ett tillfälle att lyfta fram och fördjupa sig i Israels världsledande teknologi. Men i Sverige skulle det kunna uppfattas som ett ställningstagande för den starkare, för förövaren. Någon annan slutsats är svår att dra om ensidigheten.

Den svenska rapportering jag gjort nedslag i visar det Alan Johnson beskrev: En starkt polariserad bild, där förövare och offer är svart-vitt skildrade och på förhand tilldelade sina roller. I reportaget eller inslaget befästs de rollerna och förmedlas till läsare, lyssnare och tittare.

Jag är övertygad om att fler studier som kan gå mer på djupet i analyser av texter/inslag och tar ett större helhetsgrepp om den svenska medierapporteringen om Israel, skulle förstärka den bild jag skisserat här.

På twitter den 9 januari 2017, efter ytterligare terrorattacker mot israeler, skrev utrikesminister Margot Wallström:

"2017 starts tragic with deadly terrorist attacks in #Jerusalem and #Baghdad. My thoughts are with the victims and all effected."

Det kanske, förhoppningsvis, också sätter en bild, att Sveriges utrikesminister denna gång kallar det som sker vid dess rätta namn: Terror är terror även när den drabbar israeler.